

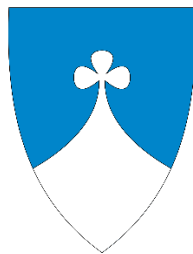
SPESELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL)

Kommunale retningslinjer for prioritering av søknader

Behandlet i landbruksrådet den 04.03.2024

Indre Fosen kommune

Innhold

Her finner du aktuell informasjon om tilskuddsordningen ”Spesielle miljøtiltak i jordbruket” (SMIL), hvilke tiltak som er prioritert i Indre Fosen kommune, og hvem som kan søke, vilkår m.m. For utfyllende informasjon viser vi til ”forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak” (Lovdata.no), rundskriv 2015-17 og søknadsskjema (www.landbruksdirektoratet.no). Ta kontakt med kommunen for spørsmål og veiledning.

Bakgrunn

Som et resultat av Regjeringens kommunesatsing på landbruksområdet, ble vedtaksmyndigheten for miljømidlene innen jordbruket overført kommunene i 2004, jf. St.meld. nr 19 (2001-2002). Fylkesmannen fordeler midlene gitt av Landbruksdirektoratet videre til kommunene i en årlig disposisjonsramme. Vurderingen som blir lagt til grunn for tildelingen er opplysninger fra de lokale tiltaksstrategiene, søknad om kommunal ramme, kommunens aktivitet og kvalitet på de tiltak som ble innvilget foregående år.

Generelle prioriteringer og presiseringer, §§ 1-3

§ 1 Formål, §2 Virkeområde og §3 Vilkår angir mål og avgrensinger for bruken av virkemidlene, og rammene for hva som faller inn under ordninga. Innenfor disse rammene kan kommunen foreta prioriteringer.

Formål og prioritering av midler i Indre Fosen kommune

I henhold til ”Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket”, FOR-2004-02-04- 448 er formålet med SMIL midlene å fremme natur- og kulturminneverdier i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensning fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Indre Fosen kommune vil prioritere høyest tiltak som stimulerer til aktiv drift og kommer aktive gårdbrukere til gode, i tillegg til at de gir en positiv miljøeffekt. Andre tiltak som prioriteres høyt er tiltak som ivaretar spesielle miljøverdier eller tiltak der hensynet til allmennheten er stort. Tiltak som i neste omgang kan gis drifts- og skjøtselstilskudd gjennom regionalt miljøprogram prioriteres høyt.

Tiltak for å bevare og bruke kulturminner og kulturmiljøer i skog og utmark omfattes ikke av denne ordningen med mindre det dreier seg om kulturminner knytta til jordbruksdrift, og når slike tiltak vil bidra til gode helhetsløsninger for kulturlandskapet.

Det settes ett tak på 300.000,- kroner per år per foretak. Som hovedregel må ett tiltak være ferdiggodkjent før ett nytt SMIL-tiltak kan innvilges støtte.

Hvem kan søke tilskudd

Tilskudd kan innvilges til foretak som oppfyller vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Det må foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak som nevnt i denne forskriftens §§ 4 og 5 dersom søkeren ikke eier landbrukseiendommen der tiltaket skal gjennomføres. Landbrukseiendommer som eies og drives av stat, fylke og kommune kan ikke innvilges støtte, med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskuddsberettigede landbrukseiendommer er med.

Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging og forskrift 26. juni 2004 nr. 1138 om plantevernmidler § 18 femte ledd. Søker må videre ha kart over jordbruksarealene foretaket til enhver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Det kreves at søkeren overholder aktuelle lover og forskrifter. Tiltak som er i strid med planer eller planvedtak etter plan- og bygningsloven kan ikke gis tilskudd.

Oppstart av tiltaket

De tilskuddsberettigede arbeidene må ikke påbegynnes før plan, tegninger med videre er godkjent og søknaden avgjort av kommunen. Dette av hensyn til planlegging og prioritering av midlene. Dersom særskilte årsaker tilsier at arbeidet bør starte før innvilgning er gitt, må kommunen kontaktes om dette slik at nødvendige befaringer og dokumentasjon er sikret.

Prosjekt som er satt i gang må som en hovedregel ferdigstilles før innvilgning av tilskudd til nye prosjekt for samme søker. Ved spesielle tilfeller kan denne regelen fravikes.

Vilkår

Ved innvilgning av tilskudd til tiltak eller prosjekter under §§ 4 og 5 kan kommunen stille vilkår som gjelder inntil 10 år fra tilskudd er utbetalt.

§ 4. Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter dekker helhetlige prosjekter i større områder som fører til gode og konkrete kulturlandskaps- og forurensingstiltak og utvikling av ønskelige miljøverdier. Fellestiltak gjennomføres av flere grunneier / søkere i fellesskap med gjensidige forpliktelser. Det skal foreligge skriftlig avtale med grunneiere som blir berørt av tiltaket.

Områdetiltak handler om planlegging og lokalt mobiliseringsarbeid:

- Knyttet til landskap og miljø i lokalsamfunnet.
- I et geografisk avgrensa område (grend, dalside, nedslagsfelt, vassdrag)
- I områder der det drives landbruksdrift
- For å få til helhetlig miljøsatsing og landskapsutvikling i prosjektområdet.

Planleggings- og tilretteleggingstiltak kan gjennomføres parallelt med konkrete tiltak etter § 5 i forskriften og kan bidra med administrasjon av oppfølgende tiltak etter § 5.

Tematisk vil tiltak som innebærer oppfølging av et Områdetiltak eller fellestiltak prioriteres høyt i Indre Fosen kommune.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd på inntil **100 %** av godkjent kostnadsoverslag i særlige verdifulle områder og for tiltak som medfører stor ulempe eller merarbeid for søker. Normalt bør noe egeninnsats eller ekstern finansiering forutsettes.

§ 5. Tilskudd til kulturlandskapstiltak, forurensingstiltak og investeringer i organisert beitebruk

1. Tiltak for å ta vare på verdier i kulturlandskapet

Geografiske prioriteringer:

Grendene med kulturlandskapsplaner vil bli prioritert. Indre Fosen kommune har også områder med status helhetlig kulturlandskap, som er prioriterte kulturlandskap lokalt og nasjonalt sett, og prioriteres i forhold til SMIL-midler.

Tematiske prioriteringer:

Indre Fosen kommune har regionalt sett forholdsvis mange lokaliteter med slåttemark med lokal, regional og nasjonal verdi. Slåttemark er en trua naturtype og derfor vil tiltak for å ta vare på og fremme mangfold i slåttemarkene prioriteres høyt. Det samme gjelder tiltak som er med å ta vare på andre trua naturtyper og arter, samt naturbeitemarker med høy verdi.

Tiltak for å bevare og fremme biologisk mangfold og holde gammel kulturmark i hevd.

Objekter som kommer inn under tema biologisk mangfold er for eksempel utvalgte naturtyper, vegetasjonssoner, damanlegg, bekk og bekkefar, våtmarksområder m.m. Objekter som kommer inn under gammel kulturmark kan være; urterik slåtteng, lynghei, gamle beitemarker, strandeng m.m.

- Tilskuddet skal bidra til tiltak for å bevare livskraftige bestander av planer og dyr og opprettholde leveområder og spredningsveier for ville planter og dyr i, eller i tilknytning til, jordbrukslandskapet.
- Tilskudd skal bidra til tiltak for å ta vare på gammel kulturmark, biologisk mangfold knyttet til kulturmarka og et åpent eller særpreget landskapsbilde. Arealene skal holdes i hevd og driftsformer videreføres.

Det kan søkes om støtte til rydding, skjøtsel, vedlikehold, restaurering og begrensede investeringer som vil utgjøre en merkostnad eller merarbeid i forhold til det en kan regne med ved vanlig landbruksdrift.

Tolkninger:

”Tilskudd skal bidra til tiltak for å ta vare på gammel kulturmark, biologisk mangfold knyttet til kulturmarka og et åpent og særpreget landskapsbilde”.

Tiltak som utelukkende har som formål å etablere et åpent landskap vil bli lågt prioritert. Åpning av landskap er imidlertid en positiv effekt av å ta vare på gammel kulturmark. Det skal legges vekt på driftsformens betydning for ivaretagelse av biologisk mangfold i den gamle beitemarka, og søknader som innebærer tilfredsstillende skjøtsel gjennom slått eller beiting vil bli prioritert.

Gammel kulturmark defineres som areal med vegetasjon som er utformet ved slått, beiting, brenning eller andre driftsformer gjennom en lang periode, ofte uten tilførsel av handels-/blautgjødning og med et plante- og dyreliv som skiller seg ut fra det som ellers i området. Gammel kulturmark som har kommet langt i gjengroinga, må kunne dokumenteres gjennom økonomiske kart, flyfoto eller annen dokumentasjon at det faktisk er gammel kulturmark.

Det kan ikke gis tilskudd til rydding og inngjerding av beiter som mottar produksjonstilskudd. Dersom foretaket mottar produksjonstilskudd på omsøkt areal, er det å anse utenfor SMIL-ordningen. Produksjonstilskudd mottas for å holde areal i hevd.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd på inntil **50 %** av godkjent kostnadsoverslag for rydding/restaurering av gammel kulturmark. For rydding av gammel kulturmark godkjennes et tilskuddsgrunnlag på inntil en kostnad på kr 1700,- pr dekar og ett tilskudd på inntil 2500,- kroner i tilskudd. I særlige verdifulle områder og for tiltak som medfører stor ulempe eller merarbeid for søker, kan kommunen gjøre unntak og gi høyere tilskudd.

Inngjerding av gammel kulturmark gis et tilskudd på inntil **50 %** av godkjent kostnadsoverslag, med tak på tilskuddet på kr 50,-/55,- per meter nettinggjerde med topptråd/toppbord og kr 30,- per meter permanent elektrisk gjerde.

Tiltak som innebærer store kostnader i forhold til den effekten som kan regnes med vil bli lavt prioritert, og føre til redusert tilskuddsprosent.

For særskilte tiltak innenfor biologisk mangfold kan det innvilges inntil **100 %** tilskudd. Det vil normalt forventes egeninnsats og/eller ekstern finansiering.

Følgende vilkår må ligge til grunn for tildeling av midler til biologisk mangfold og gammel kulturmark:

- Det må ikke brukes kunstgjødning eller blautgjødning på disse arealene.
- Beiting skal skje ved tidlig beiteslipp, før løvetanna blomstrer.
- Det skal ikke anvendes kjemisk ugrasbekjempelse.
- Rot/stubbeskudd og frøforyngning tre og busker som ikke holdes nede av dyra skal ryddes manuelt.
- Hogst og tynning av kantvegetasjon og opprensning av bekker og grøfter er i samsvar med forskrift for AK-tillegg.
- Ta vare på gamle trær.

- Arealet skjøttes ved slått eller beite i minst ti år etter godkjenning

Pollinerende tiltak

Det kan gis tilskudd til pollinatorvennlige tiltak. Levedyktige bestander av villbier og andre pollinerende insekter har stor betydning for naturmangfold og matproduksjon.

Gjennom aktiv skjøtsel av kulturlandskapet og tilrettelegging for pollinatorer i jordbruket, kan den enkelte driver bidra til å sikre leveområdene for pollinerende insekter. Variert landskap og et mangfold av naturtyper med tilgang til egne yngleområder, oppvekstområder og mat er helt avgjørende for at pollinatorer skal klare seg. Kantsoner, slåttemark og naturbeitemark er eksempelvis områder som er viktige for pollinatorer.

For pollinerende insekt vil aktiv bruk av slåttemark, naturbeiter og kystlynghei, gjennom slått og beiting, være positivt.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd fra denne ordningen på inntil **50 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Tiltak for å bekjempe fremmede arter

Det kan søkes om støtte til, som følges av en egen søknad på gjennomføring av tiltaket. Eller en tiltakssøknad som inneholder en

Det kan innvilges tilskudd til planlegging og tilrettelegging som leder fram til planer for konkrete tiltak. Engangstilskudd kan ytes med inntil **100 %** av godkjent kostnadsoverslag. Bekjempelse av fremmede arter kan gis tilskudd på inntil **70 %** av kostnadsoverslaget for gjennomføringen av prosjektet. Den detaljerte søknad over tiltaket skal ha med dokumentasjon av problemet, og plan for gjennomføring og oppfølging. SMIL-saker på bekjemping av skadelige fremmede arter bør sortere under større fellesprosjekter, og helst i samfinansiering med andre aktører. Hele problemområdet må bli en del av tiltaksområdet slik at det ikke er bortkastet bruk av SMIL-midler. Det kan være rom for enkeltprosjekter ut fra hvilke arter det er snakk om å bekjempe.

Følgende vilkår må ligge til grunn for tildeling av midler til bekjempelse av fremmede arter

- For å målrette ordningen og følge opparbeida rutiner for bekjempelse av fremmede arter skal tilskuddet brukes på arter som er beskrevet i Norsk svarteliste for arter og tiltaket skal være i tråd med handlingsplan mot fremmede arter (hhv strategi for N-T og S.T). Kommunen må avklare med søker hvem som har ansvar for registrering i artskart eller artsobservasjoner.
- Tiltaket bør ha en varighet på minst tre år, hvor oppfølging av skjøtsel inngår i tiltaket. • Tilskudd gis som et engangstilskudd (jfr. forskriften § 3). Tiltaket med tilskuddsmidler kan ikke en varighet utover 5 år (jfr. SMIL-forskriften).
- Tiltaket skal følge krav om registrering og dokumentering i artskart eller artsobservasjoner, både i oppstarten av tiltaket, og for oppfølging for å kunne få utbetalt tilskuddet.
- Aktuell lokalitet skal overvåkes jevnlig etter oppstart av behandling, og det skal dokumenteres effekt og overlevelse i artsdatabasen for hvert år.
- Kommunen skal motta årlig rapport på oppfølging av tiltaket, og sørge for at informasjon blir oppdatert i artskart eller artsobservasjoner.

- Nært vann og vassdrag skal det helst foretas mekanisk bekjemping. Dersom det må brukes kjemisk bekjempelse så skal regelverket for bruk av plantevernmidler følges. Når arealet med fremmede arter er kantvegetasjon for dyrkaareal og det skal brukes plantevernmidler så må kommunen søkes om dispensasjon fra forskrift om produksjonstilskudd.

Tiltak for å bevare kulturminner og kulturmiljøer

Tiltak skal bidra til skjøtsel av vegetasjon på og omkring kulturminner og kulturmiljøer, og tiltak som vedlikehold, istandsetting, bevaring og planlagt bruk av kulturminner og kulturmiljøer som er en del av landbrukets kulturlandskap.

Følgende objekter og tiltak vil bli prioritert:

- Kulturminner som ligger i områder som er med i ”Verneplan for kulturmiljø”/”Registrering av utvalgte kulturlandskap og helhetlig kulturlandskap.
- Kulturminner/kulturmiljøer som er med i kommunale delplaner for kulturminner.
- Skjøtsel av automatisk freda kulturminner.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd fra denne ordningen på inntil **40 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Tiltak for å fremme tilgjengelighet og opplevelseskvalitet

Tiltak skal bedre muligheten for ferdsel til fots og opplevelse av landbrukets kulturlandskap gjennom friluftsliv og rekreasjon. Det er et mål å skape sammenhengende sti- og turveinett knyttet til landbruksveiene, til viktige linjedrag i landskap og forenkle adkomst til skog, utmark eller strandsoner.

Det gis ikke tilskudd til tiltak for å legge forholdene til rette for parkering eller ferdsel med motorkjøretøy. Tilrettelegging og skjøtsel av fornminner skal avklares med Nord-Trøndelag fylkeskommune ved fylkesarkeologen.

Følgende objekter og tiltak vil bli prioritert:

- Gamle, verneverdige eller freda stier som har stor kulturhistorisk verdi.
- Stor betydning for allmennheten, områder knyttet til næringsliv.
- Etablering, utbedring, rydding og vedlikehold av stier og turveier i jordbruksområder.
- Merking av ferdselsårer og enkel informasjon.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd fra denne ordningen på inntil **70 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Tiltak for å ta vare på verneverdige bygninger

Tiltak skal bidra til istandsetting og vedlikehold av verneverdige bygninger i landbruket som kan nyttes på en hensiktsmessig måte i landbruksdrifta eller annen næring på landbrukseiendommen.

Verneverdige bygninger på gården som ikke nyttes i en næringsmessig sammenheng, men som er viktig for et helhetlig gårdsmiljø, deriblant våningshus, kan og omfattes av ordningen ved begrensa utvendig påkostninger.

Utvalgte kulturminner fra nyere tid knytta til kystbondens kulturhistorie (eks. torvsjå, høyløe, naust), kan inngå i tiltaket.

Følgende tiltak og objekter vil bli prioritert (eksempler):

- Bygninger som inngår som viktige element i kulturmiljøer og kulturlandskapet
- Bygninger som er representative for lokal byggeskikk
- Bygninger som har tilknytning til tidligere driftsformer i landbruket

Tilskuddsnivå

Tilskudd kan gis med inntil **40 %** av godkjent kostnadsoverslag. I spesielle tilfeller kan det gis tilskudd på **50 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Maksimalt tilskudd pr. landbrukseiendom er kr 300.000,- over en periode på tre år fra tilskudd er gitt.

Søknader om tiltak på mindre bygninger / kulturminner som ikke skal brukes i landbruksdrifta eller andre næringer, behandles under tiltak for å bevare kulturminner og kulturmiljøer.

Vilkår for å få tilskudd ved verneverdige bygninger:

1. Spesifisering av framtidig bruk av bygningene i næringsvirksomhet skal dokumenteres
2. Ved restaurering/rehabilitering av bygning til næringsformål bør det stilles vilkår om at bygningene brukes til næringsvirksomhet i 10 år eller mer.
3. Beskrivelse av historisk verdi, hva som skal gjøres i detalj, hvordan det skal ivaretas og med godkjent kostnadsoverslag.
4. Restaurering og vedlikehold skal skje i samsvar med de prinsipper kulturminneforvaltningen legger til grunn. Dette gjelder blant annet:
  - Bevare mest mulig av bygningens opprinnelige bygningselementer og foreta så lite forandringer som mulig.
  - Reparasjon framfor hel utskifting.
  - Husets utseende må forbli mest mulig uforandret.
  - Bruke materialer, håndverksteknikker og farger som har vært brukt på huset fra før.
  - Dersom det må brukes annen takledning enn den originale velges noe som ligner framfor lakkerte takplater.

Det gis ikke tilskudd til gjenreising av hus som er fjernet/har kommet helt bort eller til flytting av hus.

2. Tiltak mot forurensing

Formålet med denne støtteordningen er å verne jordbruksområder mot erosjon og arealavrenning, hindre forurensing fra jordbruket, og øke naturlig grønnstruktur i kulturlandskapet. Prioriteringer må sees i sammenheng med vanndirektivet.

Geografiske prioriteringer:

Nedslagsfeltet til Prestelva, Botnen og Skauga, samt vassdrag knyttet til Leksvik og Vanvikan sentrum og Hindrem/Seter.

Tematiske prioriteringer:

Bekker med ikke tilfredsstillende økologisk tilstand.

Hydrotekniske anlegg

Dette omfatter eksisterende anlegg for oppsamling og transport av vann, og som ikke fungerer tilfredsstillende mht. forurensingshensyn, erosjon og arealavrenning. Dette kan resultere i at vannet graver og fjerner jord og næringsstoffer fra dyrka mark eller i selve vannløpet.

Eksempel på tiltak som kan prioriteres:

- avskjæringsgrøfter
- terrengforming for bedre kontroll med overflatevann
- utforming og sikring av innløp til lukka løp
- nedløpskummer for inntak av overflatevann til lukka løp
- utforming og sikring av utløp fra lukka til åpent løp
- oppdimensjonering av eksisterende lukka løp
- åpne løp til erstatning for lukka løp
- forbygging mot erosjon i åpne løp (som terskler eller kontinuerlig forebygging)

Det skal legges vekt på tiltakets forventede effekt mht. erosjonsreduksjon og biologisk mangfold. I åpne vassdrag bør tiltakene bidra til å opprettholde vannspeil også ved lågvannføring. Det må stilles strenge krav til planlegging, materialkvalitet og utførelse av tiltaket mht. å ta unna og tåle flomvannføring. Dette betyr bl.a. bruk av gjeldende standarder og typetegninger.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil **70 %** tilskudd av godkjent kostnadsoverslag. Det skal ikke gis tilskudd til utbedringsarbeider som skyldes mislighold av vedlikeholdsansvar i evt. opprinnelig plan for anlegget.

Særskilte bygningsmessige miljøtiltak

Dette omfatter tiltak i og i tilknytning til driftsbygning/driftsopplegg, som klart avviker fra det som kan regnes som vanlig del av drifta (jfr. forskriftens § 1).

Følgende tiltak kan prioriteres:

- oppsamlingsanlegg for avløp fra veksthus
- høytørkeanlegg for høy fra erosjonsutsatt areal som permanent (minst 10 år) legges om fra åpenåker til gras
- anlegg for oppsamling av avrenning fra rundballelagring, foringsplasser og utekveer

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil **40 %** tilskudd av godkjent kostnadsoverslag. Det skal ikke gis tilskudd til utbedringsarbeider som skyldes mislighold av vedlikeholdsansvar i evt. opprinnelig plan for anlegget.

Tett dekke over eksisterende gjødsellager

Det kan gis engangstilskudd til etablering av dekke over eksisterende gjødsellager. Etablering av dekke demper utslipp til luft, særlig av ammoniakk. Mange typer dekke kan også utvide lagerkapasiteten gjennom å lede nedbør vekk fra lageret. For enkelte foretak kan tiltaket derfor også være ledd i å innfri minstekrav til lagerkapasitet, noe som faller inn under vanlig jordbruksdrift, jf. forskriften § 1, og som i så fall kan tale imot SMIL-tilskudd. Det er imidlertid vanskelig å trekke en slik kategorisk grense. Det avgjørende i søknadsbehandlingen må uansett være at tiltaket forebygger utslipp til luft. Det kan samtidig telle positivt om dekket bidrar til å styrke lagerkapasiteten, bl.a. fordi det kan sikre at foretaket vil holde løsningen ved like.

Det finnes ulike løsninger for dekke på gjødsellager som har ulike kostnader. Det er et krav for å gi tilskudd at det nyttes en løsning av varig karakter tilpasset det aktuelle lageret.

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd på inntil **60 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Plantevernmidler

Det kan gis engangstilskudd til tiltak for å redusere risiko for avrenning av plantevernmidler fra punktkilder ved fylling, vask, beising osv. Det kan f.eks gis støtte til spesielle investeringer som reduserer risiko for tap av plantevernmidler, eksempelvis biobed ved påfyllingsplasser og lignende.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag.

Omlegging fra åpen åker til gras

Dette omfatter omlegging fra åpen åker på erosjonsutsatte arealer til grasproduksjon med redusert gjødslingsintensitet og fravær av plantevernmiddelbruk i minst 10 år.

Følgende tiltak kan prioriteres:

- gjerding av omlagt og naturlig tilgrensende/mellomliggende arealer
- framføring av drikkevann
- tilplanting for le/skygge for beitedyr
- tilførsel av næringsstoff reduseres med 70 % av norm

Prioritering bør avhenge av:

- høg erosjonsutsatthet (bruk retningslinjer for beregning av tilskudd til endra jordarbeiding)
- forurensingstilstanden i nærmeste resipient/vassdrag

Tilskuddsnivå

Det kan gis tilskudd på inntil **40 %** av godkjent kostnadsoverslag.

Økologiske rens tiltak

Dette omfatter etablering av vegetasjonssone for å fange opp matjord og næringsstoffer i overflateavrenning fra dyrka mark, fortrinnsvis langs vassdrag.

Følgende tiltak kan prioriteres:

- vegetasjonssoner
- fangdammer/rensedammer/våtmarker

Det skal legges vekt på tiltakets forventede effekt mht. tilbakeholdelse av jord og næringsstoffer og mht. biologisk mangfold. For fangdammer og lignende må det stilles strenge krav til planlegging, materialkvalitet og utførelse, jfr. kommentar under *hydroteknikk*.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil **60 %** tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Miljøplantinger

Dette omfatter etablering av varig vegetasjon i jordbruksområder, med tilplanting av busker og trær for å bremse vind, redusere avrenning til vassdrag og fremme biologisk mangfold.

Følgende tiltak kan prioriteres:

- klimaplantinger for bedring av lokal/-mikroklima for husdyrhold, planteproduksjon og bygninger
- landskapsplantinger for å øke grønnstruktur og forbedring av landskapsbildet

For alle tiltak skal økt biologisk mangfold være et viktig kriterium for prioritering.

Det vises også til informasjons- og planleggingsmaterieell fra Landbruksdirektoratet.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil **50 %** tilskudd av godkjent kostnadsoverslag til fellestiltak, og inntil **40 %** til enkelttiltak.

3. Organisert beitebruk

Investeringsstilskudd til beitefelt

Miljøformålet er å fremme bruken av utmarksbeite gjennom investeringer i tilretteleggingstiltak.

Eksempler på tiltak er:

- sperregjerder og ferister
- samle- og skilleanlegg, sankefeller
- transportprammer eller enkle bruer/klopper for å få dyra fram til beitet

Ut fra forskrift og sentrale og regionale føringer kan slik støtte ytes til enkeltbrukere eller tiltak der to eller flere brukere samarbeider. Det er imidlertid et krav om kostnadseffektivitet som gjør

at fellestiltak som omfatter mange dyr prioriteres. Kommunene stiller ikke krav om organisering av beitelag for å gi støtte, men oppfordrer til søknader gjennom beitelaget.

Tilskuddsprosent

Maksimalt tilskudd på inntil **40%** av godkjent kostnadsoverslag for enkeltsøkere og inntil **50 %** for fellestiltak.

§ 6. Søknad og søknadsfrist

Krav til søknad

- Det skal nyttes søknadsskjema utarbeidet av Statens Landbruksforvaltning.
- Plan for tiltaket som viser formålet, omfanget, fremdriftsplan, arbeidsbeskrivelse, tegninger, spesifisert kostnadsoverslag og finansieringsplan. Kostnader til planlegging kan tas med i kostnadsoverslaget. Dersom slike kostnader utgjør mer enn 5 % av tilskuddsgrunnlaget må de kunne dokumenteres.
- Jordbruksarealet foretaket disponerer må være kartfestet, samt andre areal som er av betydning for driften eller er påvirket av jordbruksdriften. Må kunne fremlegges ved kontroll.
- Kulturminner, område som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet. Må kunne fremlegges ved kontroll.
- Søker må ha gjødslingsplan og sprøytejournal som tilfredsstillers forskriften for disse. Må kunne fremlegges ved kontroll.
- Det gjøres rede for og prioriteres andre miljøverdier på foretaket og som ligger innenfor tiltaksområdet.
- Eventuell fredningsstatus i medhold til kulturminnelov, naturvernlov eller regulering til spesialområde etter plan- eller bygningsloven.

Det kan gis tilskudd til tiltak på landbrukseiendommer i områder vernet etter naturvernloven og/eller kulturminneloven når vernebestemmelsene forutsetter skjøtsel ved aktivt landbruk eller ikke er til hinder for vanlig landbruksdrift. For områder og objekter som er vernet etter kulturminneloven, forutsettes at tiltak planlegges og godkjennes i samråd med regional kulturminneforvaltning. For områder som er vernet etter naturvernloven, forutsettes at tiltak planlegges og godkjennes i samråd med fylkesmannens miljøvernnavdeling. Tilsvarende gjelder i områder hvor det foreligger verneforslag eller hvor det er igangsatt arbeid med vern etter kulturminneloven eller naturvernloven. Videre må det, for freda kulturminner, være gitt nødvendige tillatelser fra den regionale kulturminneforvaltningen (jfr. kulturminneloven). Tiltak på ikke-freda kulturminner bør vurderes i samråd med kulturminneforvaltningen.

Det skal benyttes søknadsskjema som er utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Søknaden skal inneholde opplysninger om:

1. Tiltaket/tiltakene/prosjektene.
  - formål med tiltaket/tiltakene.

- planer: beskrivelse av tiltaket, framdriftsplan, arbeidsbeskrivelse, tegninger m.m.
  - spesifisert kostnadsoverslag og finansieringsplan.
  - kart som viser tiltakets beliggenhet på eiendommen.
  - Fotografier som viser arealer, bygninger og/eller elementene det søkes tilskudd for.
2. Områdets status i kommuneplanen.
  3. Eventuell status i medhold til kulturminnelov, naturvernlov eller regulering til spesialområde etter plan- eller bygningsloven.

Søknadsfrist

Det settes årlig to søknadsfrister for SMIL-søknader; 1. mai og 15. august. Søknaden sendes kommunen.

§ 7. Utbetaling

Tilskudd kan utbetales etter skriftlig anmodning fra søker på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. For delutbetaling må tilskuddet være på minst 10.000,- kroner. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført, nødvendig dokumentasjon foreligger og sluttregnskapet godkjent.

§ 8. Administrasjon, klage og dispensasjon

Kommunen kan prioritere mellom tiltak innenfor tildelt tilskuddsramme. Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen, jf. Lov av 10. februar 1967 om behandlingen av forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. IV.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i forskriften.